

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .		Felső szerkesztő: MEGEDÜS LORÁNT. Kiadók és lap tulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
---	--	---	---

A választójog jegyében.

Debreczen, április 29.

A politikai helyzet alakulását illetőleg egyelőre semmiféle változás nem észlelhető. A lemondott kormány megbízott az ügyek további vezetésével és most már egyes politikai személyiségek kihallgatása fog következni, ami az egész jövő hetet igénybe fogja venni. A döntő lépések csak ezután fognak következni és a pártkörökben a lemondó miniszterek tegnap este egész határozottsággal állították, hogy az új kabinet május hó 15 ig meg fog alakulni.

Ugy ahogyan a dolgok ma állanak, a legvalószínűbb az, hogy *jelenlegi kabinet rekonstruálni fog* és a koalíció tovább fog kormányozni. Az új alakulás a bank-kérdést ki fogja kapcsolni és meg fogja csinálni az általános és egyenlő választójogot. Andrassy pluralis javaslata senkinek se kell, miért is valószínű, hogy Andrassy az új alakulásban nem fog részt venni, ami azt jelenti, hogy a függetlenségieknek az ediginél több miniszteri tárca jut; megkapják a földmívelési tárca és az újonnan alakított *vasuti miniszteriumot*.

A kibontakozás útja tehát a demokratikus választói reform becsületes módon való megalkotása. A politikai helyzetnek alapos ismerője, a függetlenségi párkör egyik vezér egyénisége mondotta

tollba ezt a véleményét budapesti tudósítónknak:

— Kétségtelen, hogy a válság megoldásának, minden más kérdést lenyűgözve, *előtérbe nyomult a választói jog*. Az a nagy kérdés, amely okozója volt a pártok féltékenykedésének s amelynek hivatása, hogy a kormányzást valaki vagy valakik számára megalapozza. Ez a „valaki“ éppen a bökkenő. Ez a valaki szeretne lenni mindenki. A néppárt épp úgy, mint az alkotmánypárt és teljes joggal a függetlenségi párt. És kijelenthetem, amit kijelentés nélkül tud ugyanis mindenki, hogy a válság mélyén éppen ez a nagyfontosságú kérdés lapang s éppen ez a kérdés az, amely, ha sikerül is a koalícióban egyesült pártokat életre kelteni, újról meg fogja teremteni a válságot, a mainál súlyosabbat. A választó jogot a függetlenségi párt a saját képeire, programjának diktandójára akarja megvalósítani. Ez a program teljesen azonos a trónbeszédben foglalt királyi követeléssel. *Egyenlő és általános is, községkénti is és titkos is*. Ez a választójog teljesen födi a király által előírt mértéket. A függetlenségi párt, kivált a most lezajlott események után, nem látja létét biztonságban olyan választói joggal, amely a néppárt vagy az alkotmánypárt megerősítésére alkalmas. Ha nem adatik mód, hogy ezt a javaslatot Kossuth táborra terjessze az

országgyűlés elé, úgy biztosan mondhatom, az elintézett válság itt van újra.

Megerősíti ezt a véleményt egy erősen sugalmazott újságközlemény:

A függetlenségi párt klubjában ma este azt az ideát vetették föl, vajjon lehetne-e a parlamenti nehézségek elhárítása céljából a koronával új paktumot kötni. Ámde ez a paktum nem az egyesült pártokkal, hanem tisztán a korona és a függetlenségi párt között jöjjön létre. A paktum alapja ez volna: *A király garantál az önálló bank később történendő föllállításáért, ellenben a függetlenségi párt biztosítja a felséget, hogy a választási reformot még az Andrassy-téle választási reformnál is szélesebb alapon viszi keresztül*.

A magunk részéről — ha a kibontakozás tényleg az általános választójog diadalát hozza meg — nem keressük, hogy vajjon ez azért történik-e, mert a függetlenségi párt őszintén akarja a demokratikus választási reformot, avagy csak ürügyül használja-e fel a paktumhoz való ragaszkodást, hogy ezzel a hatalmat megtartsa és részben megszerezze magának. Mi őszinte örömmel üdvözölni fogunk bárkit is, aki az általános, egyenlő, titkos választójogról szóló törvényt megcsinálja, amelynek segítségével ki fogjuk vivni azokat a nemzeti jogokat is, amelyeknek kivívására a koalíció és az osztályparlament gyenge volt.

Abdul Hamid és háreme.

*

Nincs most Európában érdekesebb személyiség a szultánál s nincs akiről többet irnának és beszélnének, mint őfelőle. Abdul Hamid, aki harminchárom évi zsarnokság után végre rászánta magát az alkotmányosságra s tavaly júliusban egy tollvonással teljesítette a vér nélküli forradalom minden követelését, aki lelkesedést, fanatikus keleti lelkesedést tudott gyűlölt személye iránt támasztani az egész ozmánságban, Abdul Hamid szultán legutóbbi zsarnoki cselekedetével elvesztette lába alól az ugyis ingatag talajt. Ki hitte volna ezt a júliusi forradalom napjaiban, amikor örökre megbuzottának látszott a török despotizmus?

Abdul Hamid a Yıldiz-kioszk nagy különce, az abszolutizmus életrekeltésének megkísérője, ma is rejtély, a muzulmánosság nagy rejtélye. Harmincöt évvel ezelőtt, még mint herceg, mindig álmatagon ült varázslói és csillagászaik között, akikre mindig hallgatott. Egyszer ezek egyike, Abdurrahmann Essin, izgatottan felugrott és átszellemült arccal kiáltotta:

— Herceg, ha Allahnak kedves, rövidesen szultán lesz belőled.

Abdul Hamid a fejét rázta:

— Nem hiszek neked! A nagybátyám, Abdul Aziz szultán, élete virágjában van, Murad bátyám pedig, a trónörökös, fiatal és életerős. Hogy is lehetnék én szultán.

— Allah nagy és hatalmas — válaszolta a jós — és ki nem számíthatók az ő utai.

Két év múlva igazra lett a jósnak. Abdul Aziz szultán meghalt és Murad gyógyíthatatlan betegnek bizonyult. Abdul Hamidot régenssé akarták kinnvezetni, de a herceg, az addig szerény és csöndes herceg, erélyesen kijelentette, hogy vagy szultán lesz, vagy herceg marad, ámde régensséget nem vállal. Így azután ő lett az igazhitűek kalifája.

Ma a szultán hatvanöt esztendőse. A termete közepes, igen sovány, olyan vézna, hogy szinte a szellő is eltujja, és csakis idegélettel él. A szakállja erősen összevegyült, kávé, henna és gubács keverékével feketére festi. Mélyen fekvő, átható és folyton mozgó szemeknek szuró tekintete nyugtalanítja és megijeszti azokat, akikre vetődnek. Egy török főúr, aki közvetlenül környezetéhez tartozik, így jellemezte: „Még ma sem tudom, hogy kicsoda a szultán: buta-e, vagy intelligens, bátor-e vagy gyáva, okos-e vagy elmebajos“. Abdul Hamid, ha akarja, megtudja babonázni az embereket s

különösen a külföldiekre szeret hatni varázsos egyéniségével. De a megnyerő külső mögött őt van az ótörök emberek kegyetlen hajlama s a ki nem irható bizalmatlanság. Egyszer lefejeztetett két összeesküvő pasát s a fejüket bebalzsamozva maga elé hozatta. Látni akarta, meggyőződést akart szerezni, hogy ellenségeit valóban kivégezték-e.

Abdul Hamid rendszerint hajnali 4 és 5 óra tájban ébred. Az előírt mosakodások után dolgozószobájába vonul és ott költi el egyszerű reggelijét, miközben kedvenc kutyáival és macskáival játszik. Nagyon szereti az állatokat, de azért még ezekre is féltékeny. Dzsafer Aga főeunuch egyszer besietett hozzá, mert a nevével kiáltották a szultán dolgozó szobájából. Tényleg azonban nem a szultán, hanem csak kedvenc papagálya kiáltott. Abdul Hamid vak dühében sajátkezűleg vágta le a papagály fejét.

— Ebben a palotában — hörögte — csak az én hangom parancsolhat.

Az ételeire szinte hihetetlenül ügyelnek, a konyha ablakain rácsok vannak, az ajtók páncélosak. Emellett étkezésében épp oly egyszerű, mint ruházatában. Kevesen fogják elhinni, de való tény, hogy Abdul Hamid szultán szegényesen, kopott ruhában jár, amit csakis a megszokottság szeretetével

Kutfurási vállalat
DEBRECZEN.

A legolcsóbb árban készíti a legjobb ivó vizű kutakat helyben és vidéken. Szivattyuk állandóan raktáron.

Ehrenreich Sámuel
Széchenyi-utca 44.

ág.

bankosoport.

lőterben.

appal jóformán a kibontakozás osan is elfogadja

gyre és bb és rül a bankcsóth Gyula é én akarnak össze-

énye különben grófot kihallgáolitikai körökben most ennek a

ondása.

száma a követ-

oli királyi Felsége Bécsben kelt legmagyar ő szes li lemondását kegy egyuttal meg az egyes miniszüket további leg-

ez a hivatalos az eddigi ha rmány közben formában. Eds megbízás alndani a hivatalos megbizta a le- il-an az ügyek agyis: nyíltan és ént szerepeltek a Ezt azonban a zarta kerülni és lapoa a főnti nem változtat mostani minisz- vívők.

gsgzik.

ében nagyon fel csoport magatar- Kossuth nem ér- elyben részesítik. akról, tényleg pe- ak és keresztyeik l-onni. Különösen gy a bank-csoport, mikor Kossuth ghuzta magát és amikor Kossuth azt mondják, nem ütni és hamaro- hogy végét vessse. az vonja le a kon-

kezeslet.

ama tagjai, akik magatartást ta- k annak, hogy a rton: Az értékez- t foglalni az ön- y a párt esetleg ék. Fölmerült az latti csödtő- ve beosáron dezés eladó.

eszme is, hogy Justh Gyula, mint házelnök hívja össze a képviselőházat és a függetlenségiek ott hozzanak határozatot.

Az alkotmánypartból.

Az alkotmányparton nagy megütközéssel látják azt az agitációt, amelyet a függetlenségi pártan Andrássy Gyula ellen folytatnak. Az a felfogás a pártban, hogy minden tekintetben azonosítják magukat Andrássyval és nélküle a párt semmit sem tesz.

Tisza István kihallgatása.

Azok a politikusok, akik a király elé fognak járulni, május első napjaiban kezdik meg a kihallgatások sorozatát. A legelső egyike Tisza István gróf lesz. Őt a kormány azért ajánlotta, hogy új választások esetén szerezzon pártot és vegyen részt az alkotmányos küzdelemben. Azt hiszik, hogy Tisza új választáson tekintélyes számu mandátumot tudna szerezni amelyekkel aztán segíthetné a kibontakozási akciót. Érdekes, hogy Arponyi gróf erre vonatkozólag így nyilatkozott:

— Most látom csak, hogy nagy hiba volt a régi szabadelvűpártot elsőpörni.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt Tisza István gróf meghívása a királyhoz. Köztudomásu, hogy Tiszát tegnapelőtt, korrekt magatartása miatt, szinte ünnepelték a függetlenségi pártban. Egy volt szabadelvűpárti képviselő, aki ma is Tisza István intimusai közé tartozik, a következőket mondta nekünk:

— A Nemzeti Társaskörben élénken tárgyalják Tisza meghívását a királyhoz. Tisza most is korrektül fog viselkedni. Meg fogja mondani a királynak, hogy ő a maga részéről most nem kíván politikai akcióba bocsátkozni és azt fogja tanácsolni a felségnek, hogy kormányozzon tovább a jelenlegi kabinettel és a koalícióval és ennek lehetővé tételére adjon némi katonai engedményeket.

Valószínű, hogy a király meg fogja hallgatni Tisza tanácsát, aki mindig a nemzet és a dinasztia érdekeit tartotta szem előtt.

Justh a helyzetéről.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Wekerle meglátogatta ma délelőtt Justh Gyulát Justh kijelentette, hogy az önálló bank ügyében nem enged és még tárgyalásokba sem hajlandó bocsátkozni ez irányban.

A függetlenségi párt bankosoportja semmi esetre sem marad együtt a koalícióval. Szükséges tehát, hogy a kormányt a függetlenségi párt vegye át, mert egyedül ez vezethet ki a válságból.

Támadják Justhot.

Budapestről táviratozzák: A Magyar Hírlap ma este élesen támadja meg Justh Gyula állásfoglalását az önálló bankhoz tanúsított magatartásáért. Az alkotmánypart, amelynek a Magyar Hírlap félhivatalos szócsöve, tehát nyíltan is kifejezi Justh iránti ellenszenvét.

Színház.

Műsor.

Pénteken, Kaméliás hölgy, dráma. C) bérlet. Vizvári Mariska fellépte.

Szombaton, Vájlunk el, vigjáték. A) bérlet. Vizvári Mariska fellépte.

Vasárnap, Atalanta, operett.

Tilos a nóta.

Botrány a Széchenyi-utcán.

A brutális rendőr.

Brutálisan viselkedett tegnap délután egy magáról meafeledkezett rendőr a Széchenyi utcán a Gersner-féle fűszer-üzlet előtt. A kegyetlen ember minden ok nélkül összevert egy jómodu legényt — azért, mert énekelt. A felháborító eset részletei a következők:

Falusi legények vonultak végig tegnap délután három óra tájban a Széchenyi-utcán. Besorozták a legényeket katonának. A fájó keserv önkéntelenül is nótában tört ki a legények akán — amint már az ilyenkor szokás.

Sehogy sem tetszett ez a nótázás a Széchenyi-utca közepén posztoló rendőrnek. Erélyes hangon szólott rá a legényekre, a kiknek ajkán el is halt rögtön a gyönyörűséges regruta nóta. Az egyik legény be volt állítva talán egy kiesít az istenadta, lassabban bár, de tovább dudolt.

Borzasztóan feldühösítette ez a hallatlan vakmerőség a rend derék őret. Kaptá magát, utána ment a legényeknek és alaposan pofon vágta egy párszor — amugy istenigazában. A szerencsétlen regruta súlyos sérüléseket szenvedett a brutális rendőrkeztől, de feljeleneni természetes, hogy nem merte.

A pofozkodó rendőrnek különben nem ez volt az első brutális eljárása, már többször meggyült a baja kegyetlenkedéseieért. A tegnapi dolgot is felebbvalóinak a figyelmébe ajánlunk.

A török forradalom vége.

Abdul Hamid a fogságban

A modern Törökország fe'ő.

A török forradalomnak vége. Legelőbb is el van döntve véglegesen, hogy a régi rendszer elbukott. Abdul Hamidot fogságra vetették és senki sincs, aki a zsarnokot még csak meg is kísérelné megszabadítani.

Törökországra és általában a török kérdésen elavuló nemzetközi szituációra a változás a legjobb hatással van. Törökország egy szebb jövőnek nézhet elébe, ha talán sok vér is áztatta és fogja még áztatni addig a török földet, amíg a szabadság rózsái teljes pompával virulnak ki rajta.

Abdul Hamid fogságban.

Szaloniki, április 29. Abdul Hamid az éjjel 11-as zony és két herceg kíséretében, valamint volt udvartartásának hat tagja kőlvonaton ideérkezett. A pályaudvaron, melyet katonaság zárt el, több funkcionárius és Robillant basa várták. Innen egy lovascsapat a Sebesfürdőhöz vezető ut mentén fekvő Allatini-villába kíséerte, ahová internáltak és szigorú katonai őrizet alatt tartják.

Szaloniki, április 29. Abdul Hamid szultán éjjel 11 órakor 21 órai utazás után ide érkezett. Az állomást a katonák meg szállva tartották. A szultán fogadására a váli jelent meg. A szultán az állomásról az Alasini villához hajtattott huszad magával. A villát 120 gyalogos katona és 2 tiszt veszi körül. A tengeren 2 hadihajó őrködik. A szultán egész uton csak egy pohár vizet vett magához.

Letartóztatások.

Konstantinápoly, április 29. A régi rezsime emberei közül sokakat letartóztattak. Ezek között van Ragheb basa, kamarás is. A liberális unió hívei közül is állandóan történnek letartóztatások. Így a „Szerbeszti“ lap tulajdonosát is elfogták.

Nincsenek többé rabszolgák.

Konstantinápoly, április 29. A Szerveti Funun jelenti, hogy tegnap két indítványt nyújtottak be a nemzetgyűlésnek. Az első a következőképp hangzik: Azok, akik a régi regime alatt vagyont szereztek, tartoznak kimutatni, hogy jogos uton jutottak hozzá, mert ellenkező esetben vagyonuk el fog hoztatni. A második javaslat szerint a Yildizben talált összes férfi és női rabszolgák szabaddá teendők és rabszoleák többé nem veendők igénybe. A két javaslat még tárgyalás alatt áll.

Abdul Hamid vesztegetett.

Konstantinápoly, április 29. Az elfogott katonák vallomásából kitűnik, hogy a szultán vesztegette meg őket. A katonák ezt mondták:

— Nagyon jól tudjuk, hogy meg kell halni, s megvalljuk, hogy a pénz a szultántól ered. A pénzt a szultántól Szaid basa és Kiamilbég vették át, de nekünk azt más adta át.

Kiamil basa menekül.

Frankfurt, április 29. A Frankfurter Zeitungnak jelenti Konstantinápolyból: Kiamil basa fiával elmenekült Egyiptomba.

V. Mohamed európai határon.

Bécsi diplomáciai körökben azt kiskik, hogy a nemzetközi szituáció a konstantinápolyi trónváltozás folytán meg fog erősödni. Az utolsó nemzetközi intézkedések, amelyeket Törökország fogantositott, főnnállanak.

Az ifjutörökök kívánsága, hogy az új szultán, akit harminc esztendeig fogva tartottak, Európa levegőjét teljes erővel magába szivja. Biztosra veszik hogy V. Mohamed ez európai udvaroknál látogatást fog tenni már a közel jövőben. Mindenek előtt persze arra kell törekednie, hogy a saját országát és népét ismerje meg, minthogy ezideig ezt megtenni nem igen volt módjában. Az első utja valószínűleg Macedonia lesz, azután pedig Törökország nagyobb városai felé veszi az utját.

Konstantinápoly, április 28. A szerveti Funun értesülése szerint a szultán a szelamiket a szófia-meccsetben tartja.

Az új szultán első kamarása.

Konstantinápoly, április 29. A „Szerve Faunun“ szerint Lutfy bej külügyminiszteri főtitkárt és volt budapesti főkonzult nevezték ki a szultán első kamarásának és Halid Zia bej, az ismert író, a porta megbízottját a dohányjövédékeknél, a szultán első titkárává nevezték ki.

Elmaradt vérengzés.

Köln, április 29. A Köln. Ztg. konstantinápolyi levelezője jelenti: Bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy a mult szombat, azon a napon, amelyen az alkotmányt védő csapatok bevonultak Konstantinápolyba, Abdul Hamid felbujtására Konstantinápolyban nagy vérontást terveztek. Kurdok, hodzsák és a helyőrség katonái segítségével megakarták támadni az örményeket és a keresztyéneket. A szultán azt remélte, hogy ezáltal az idegen hatalmak beavatkozását fogja elidézni és így a trónon fentarthatja magát.

A cár és a szultán.

Konstantinápolyból táviratozzák: A cár üdvözlő táviratot intézett V. Mohamed szultánhoz. Az új szultánt már eddig is több uralkodó üdvözlölte.

Abdul Hamid mint fogoly.

Berlinből táviratozzák: Abdul Hamid Konstantinápoly—Szaloniki útja közben egy falatot sem evett és egy szót sem szőtt. Valószínű, hogy rövidesen bíróság elé állítják és esetleg halálra is ítélik.

Az elítéltek sorsa.

Konstantinápolyból táviratozzák: Az összes elítélteket a parlament előtt és a galatheai hidon fogják kivégezni. Mindnyájukat felakasztják, főbelövésre senkit sem ítélnék.

A nyári menetrend újításai.**Kedvező csatlakozás Arad felé.**

Egyik közelmúlt számunkban megkezdtük a magyar államvasutak nyári menetrendjének a debreceni közönséget érdeklődő újításait. Ezek között legérdekesebb az a változtatás, hogy egyes gyorsvonatok, — azokat első közleményünkben felsoroltuk — a szolnok—ceglédi—budapesti nyugoti pályaudvarra tételnek át május elsejétől fogva. A budapest keleti p. u. — predeal és Budapest keleti p. u. — arad—tövisi vonalon eszközölt újítások közül még a következő érdeklő erősen a debreceni közönséget.

A Debrecen felől éjjel 10 óra 24 perckor Püspökladányba érkező személyvonat forgalma a püspökladány—szolnoki vonal részre is kiterjesztetik, miáltal egyrészt Debrecen felől Arad és Tövis felé egy új kedvező összeköttetés létesül Szajolon át, másrészt Szolnokon a Budapest felé menő személyszállító gyorsvonathoz új csatlakozás létesül Debrecen felől.

Ez az Arad felé való kedvező csatlakozás egy régen hangoztatott óhajnak a teljesítése, amiért nagy érdem illeti meg a debreceni kereskedelmi és iparkamarát, amely a közönségnek ezt az óhaját fölkarolta és lelkes, kitartó támogatásban részesítette.

A májusi menetrend egyéb változásainak ismertetését a következőkben folytatjuk:

A bátyu—királyházi vonalon: Bátyu és királyháza között egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba. Az új vonat Királyházáról éjjel 2 óra 21 perckor érkezik. Bátyuról vissza pedig éjjel 10 óra 50 perckor indul és Királyházára éjjel 1 óra 55 perckor érkezik. — Mindkét vonat Bátyun csatlakozni fog Budapest és Munkács felé, illetve felől. — A Bátyuról éjjel 10 óra 50 perckor induló vonat április 30-án már mint különvonat fog bevezettetni.

A debreceni—tiszalöki vonalon: A jelenleg Hajduböszörményről d. u. 1 óra 10 perckor Debreczenbe induló motoros vonat Tiszalöktől kiindulól és pedig d. e. 11 óra 25 perckor fog indulni, ellenben a jelenleg Tiszalökről d. u. 3 óra 3 perckor Debreczenbe induló motoros vonat Tiszalök és Hajduböszörmény között nem fog közlekedni.

A debreczen—nagyléta—vértesi és sáránd—derecskei vonalon: Derecskéről Sárándon át Debreczenig a múlt nyáron vasár és ünnepnapokon közlekedett esti vonat az idén is május 16-tól kezd. szeptember 12-ig ugyanazon napokon közlekedni fog.

A debreczen—nyiregyháza—csap—siankú vonalon: Debreczen—Nyiregyháza—Csap—Sianki között a személyszállító vonat közvetlenül átszállás nélkül egy szám alatt fognak közlekedni. — A Debreczen és Hajduhadház között megnyílt Boesky-kert új állomáson az összes személyszállító vonat részben rendszeresen, részben feltételeesen meg fognak állani.

Anarchisták Debreczenben.**Németországból jöttek.****Szervezik a magyar anarchizmust.**

Szenzációs dologról értesítette a német rendőrség a magyar hatóságokat. Két német szocialista, névszerint: *Pestoini Andrea* és *Regad Ker. János*, mindketten vezető emberek, Magyarországra érkeztek, hogy szervezzék a magyar anarchizmust. Amint éjszaka értesítést kaptunk, a debreczeni rendőrséget táviratilag tudósították arról, hogy a két német anarchista Debreczen felé veszi az útját.

A nagy alföldi metropolisból akarnak tehát kiindulni a szervezéssel, mivel Budapestben már készen vannak munkájukkal.

A két német anarchista, akik mindketten vezérei a német anarchista-szövetségnek, országászerte, sőt egész Európászerte köztözött, veszedelmes alakok. Németországban nem tudták ötlet nyakon csipni, annyi sok volt a pártfogójuk és annyira félték tőlük a német rendőreket. Mert a két anarchista veszedelmes ember.

Az egyik, *Regad* ezelőtt két évvel *Eyonban* követett el anarchista merényletet egy előkelő köztársasági ember ellen. Akkor sikerült kikerülnie a francia büntető törvénynek az erejét.

A debreczeni rendőrség a legnagyobb előkészületekkel látott hozzá a két híres anarchista fogadtatásához. Nagyon megnehezíti a dolgukat az, hogy a két anarchista személyleírása nem pontos, mivel nagyon furlangosak a felismerhetetlenség módjának a feltalálásában.

Akár megtalálja őket a debreczeni rendőrség, akár nem — ha ugyan ide fognak érkezni — valószínű, hogy hamarosan bucsut mondanak Debreczennek. Az anarchista eszmék bajosan találnak melegágyra itt, a kálvinista Rómában.

Májusi csillaghullás.**Előléptetések a debreceni ezredeknél.**

Május elseje, a hadsereg s a honvédség tisztikarának pirosbetűs napja, ezidén is sok várakozást elgített ki, sőt a törzstiszti karban oly nagyszámu az ide előléptetés, aminők esztendőnk óta nem volt. Részben van ebben valószínűleg annak is, hogy a hadvezetőség egyfelől jutalmazni akarja a boszniai lerándulásban résztvevő tiszteket, akiknek a nemrég lezajlott operett-háborusdiban mégis csak volt valamelyes feladatuk, másfelől pedig annak, hogy a Reichskriegsministerium, a király határozott kívánságára, csakugyan fel akarja kissé frissíteni a régi rendszerben felnőtt s a régi szellemhez ragaszkodó törzstiszti kart.

A debreceni ezredek tisztjei közül, május 1-től számítható ranggal, a következők léptek elő:

A m. kir. 3-ik számú honvédszázados ezredben: Vezérőrnagy lett *Wieber Adorján*, létszámon felül vezetett ezredes, ki hosszabb időn át volt parancsnoka a debreceni 80-ik honvédszázadosnak, jelenleg pedig a 76-ik gyalogdandár élén áll. Ezredes lett *Schamchula Rezső*, a honvédszázados egyik zászlóaljparancsnoka, ki a helyőrségnek legnépszerűbb tisztjei közül való. Alezredes lett *Rakos Ernő*, ki szintén egyik zászlóalját vezető ezredéhez. Százado-

sok lettek: *Faragó Géza*, kit az ezred létszámon felül vezet, továbbá *Quaiser Nándor* és — a kolozsvári 21-ik gyalogezredhez való egyidejű áthelyezés mellett — *Szarka Sándor*. Új főhadnagyok: *Szabó Aladár* és *Simon Károly*, új hadnagy pedig *Ambrus János* és *Wolfram Elemér*.

A 2-ik számú honvédszázados ezredben: Őrnagy lett *Csészi-Nagy Imre*, százados bábai *Bav Bertalan* s főhadnagy dráveczi *Dráveczky Sándor*.

A cs. és kir. 39-ik számú gyalogezredben: Őrnagyok lettek *Trüster Károly* és *Kregezy Alfréd*. Az előbbinek ki hosszú éveken át az ezred önkéntes-iskoláját vezette s e minőségében kitűnő érdemeket szerzett, bizonyára széles körökben kelt örömet megérdemelt előléptetése. Az ezred főtiszti karában történt előléptetéseket csak holnap közli a hivatalos lap.

A 61-ik sz. cs. és kir. gyalogezredben: Alezredes lett *Zuzi Engelbert*, ki az ezred Debreczenben állomásozó zászlóaljának volt közel két évig a parancsnoka s kit ki neveztetésével egyidejűleg az ezred temesvári törzséhez helyeztek vissza.

A cs. és kir. 7-ik sz. Vilmos huszárezredben: Őrnagy lett *Batthyány Gábor gróf*, kit az ezred számelett vezet s ki jelenleg a budapesti 1. számú pótlóvázó bizottság elnöke. Az ezred főtisztejei sorában történt előléptetésekről szintén csak holnap számunkban adhatunk hírt.

A debreczeni m. kir. VIII. sz. csendőrkörület állománvában: főhadnagy lett *Preszly Lóránd*, hadnagy-számvivő *Erdélyi Sándor*.

Itt említjük még meg, hogy a honvédelmi miniszter tegnap kelt rendeletével *Löfkovits Arthur* és *Forray Ernő*, szolgálton kívüli viszonybeli debreczeni hadnagyként elbocsátotta a honvédség kötelékéből.

Véres legényháború.**A sorozás után.****Vérfürdő egy kocsmában.**

Véres sorozás volt tegnap este Mikepércsen. A falu színe-java mulatott együtt a nagy kocsmában a sorozás után. Együtt az alkalmasak és az alkalmatlanok, akik aztán rémes vérfürdőt rendeztek egymás között. Megmutatták, hogy ki is a legény a csárdában? A rémes esetről a következőket jelenti tudósítónk:

Tegnap Mikepércsen valóságos vérfürdőt rendeztek a besorozott legények. A hadkötelesek Balmazújvároson voltak a sorozó bizottság előtt, amely 21 legényt vett be az armádiába.

Büszkén és részegen jöttek haza a legények Mikepércsre. Az uton daloltak, ittak és duhajkodtak. Utjuk egyenesen a Kis Ignác féle kocsmába vitte az új katonákat.

Mikor már a hangulat a legmagasabb fokra hágott, a besorozott katonák összeveszték azokkal, akik nem váltak be a sorozáson.

Székekkel, botokkal támadtak egymásra a duhaj legények. Egyik másik revolvért vett elő és összelököldözte a kocsmavivőt. A lámpát valaki hirtelen leütötte és így pokoli sötétség lett a kocsmában. Erre aztán a kések is előkerültek a csizma szarvból. Több embert összeszurkáltak halálosan.

A kocsmacsupa vér volt, a szemtanuk szerint sokáig gázoltak a gőzölgő vérben.

Lázár Jánost és Kozma Jánost félig holtan, vértől borítva lepedőben szállították lakásukra. A vérengzésnek nem lehetett véget vetni, mert a részeg legények mindenkit megöléssel fenyegettek, aki hozzájuk közelit.

Az előjáróság megindította a vizsgálatot. Ma a csendőrök hallgatták ki a duhaj ujoncokat, akik persze tagadnak.

az ezred lét-
Quaiser Nán-
gyalozezredhez
ett — Szarka
zabó Aladár és
pedig Ambrus

százvezredben:
Imre, százados
nagy dráveczi

mu gyalozez-
ster Károly és
nek ki hosszú
es-iskoláját ve-
nő érdemeket
kben kelt örö-
p. Az ezred fő-
ptéseket csak

gyalozezred-
ngelbert, ki az
ó zászlóaljának
snoka s kit ki-
ezred temes-
a.

Vilmos huszár-
thtyány Gábor
vezet s ki je-
u pótlóvázó bi-
tisztjei sorában
n csak holnap

III. sz. csend-
őhadnagy lett
mvivő Erdélyi

hogy a honvé-
lt rendeletével
Ernö, szolgálá-
zeni hadnagy-
kötelékéből.

boru.

in.

nában.

nap este Mike-
ulatott együtt a
után. Együtt az
ok, akik aztán
egymás között.
gény a csárdá-
tkezőket jelenti

óságos vérfür-
gények. A had-
váltak a sorozó
nynt vett be az

tek haza a le-
daloltak, it-
gyenesen a Kis
uj katonákat.
legmagasabb
atonák össze-
áltak be a so-

ámadtak egy-
ik másik re-
lőzte a koresma
len leütötte és
esmában. Erre
a csizma szár-
rkáltak halá

olt, a szemta-
lak a gőzölgő

Jánost félig
dében szállított
k nem lehetett
legények min-
, aki hozzájuk

totta a vizsgá-
gatták ki a du-
gadnak.

A vérengzés'1 az ügyészségnek is je-
lentést tettek. A két megsebesült legény
életben maradásához az orvosi vélemény sze-
rint nincs remény.

Letartóztatott család.

Királyi ügyész, mint detektív

A mérnök ur csinyjei.

Jó fogást csinált ma délelőtt a királyi
ügyészségen — bár különöse: hangzik —
Deésy Gyula kir. ügyész. Az ország egyik
leghíresebb csalóját fogta el egész véletlenül,
aki most Debrecenben, állítólag tisztességes
életet akart ismét kezdeni, de akit különben
az egész országban köröznék.

Bartha Istvánnak hívják ezt a peches
embert, akinek ez egyszer nem sikerült a jó
utra térés Bartha nagyobb fajta csalásokat
és szédeltéseket követett el az ország szá-
mos helyén. Leginkább vasuti mérnöknek
szerette magát kiadni. Mint ilyen, előadta
nagy garral az egyszerű falusiaknak, hogy
vasutat épít és munkásokat toboroz, azon-
ban csak olyan embereket vesz fel mun-
kába, akik nem szocialisták. Ezt pedig az-
al bizonyítják be, hogy 5—10 korona ka-
uciót tesznek be, amely összeg az esetleges
sztrájk kiütése alkalmával a vállalkozó bir-
tokában marad.

Igen sokan felültek Bartha Istvánnak,
különösen Kalocsa tájékán, úgy, hogy egész
sereg feljelentés érkezett ellene.

Barta Debreczenben eredeti foglalkozá-
sát, a mérnöki rajzolást folytatta. Biztonság-
ban volt ma reggel. Ma az ügyészségen
akadt valami kis dolga.

Nagy hetikén lépett Dézsi Gyula kir.
ügyészhez, s előadta kérését. Dézsi megös-
merte azonnal a személyleírása alapján az
országszerte körözött csalót. Vallatóra fogta
tehat azonnal.

Barta megszeppent és hamarosan ki-
derült, hogy azonos azzal a Bartával, akit a
kalocsai ügyészség már régóta keres.

HIREK

— **A király állapota.** Felhivata-
losan jelentik. Egyes lapok ma azt a
hírt közlik, hogy **Kossuth** Ferenc keres-
kedelmi miniszter a függetlenségi párt-
körben azt mondta, hogy a politikai
válsággal kapcsolatos kihallgatásokat ő
f. lsege gyengélkedése késlelteti. Illeté-
kes helyről felhatalmazták a **Budapesti**
Tudósítót annak kijelentésére, hogy ez
a **nyilatkozat nem történt meg.** Kos-
suth Ferenc nem mondotta azt, hogy
ő felsége gyengélkedik. Külömben is az
egész este folyamán a beszélgetések so-
rán egyetlen egyszer sem nyilatkozott
őfelségéről, vagy említette őfelsége sze-
melyét. **Bécsből** táviratozzák: **A király**
gyöngélkedéséről szóló híreknek ninc-
semmi alapja. A király ma nyitott ko-
csiban Schönbrunnból a Burgba hajta-
tott, hol a perzsa követet fogadta és az-
tán általános kihallgatásokat adott.

— **Eröss Lajos püspök Szegeden.**
Szegedről jelentik. **Eröss** Lajos, a tiszán-
tuli református egyházkerület új püspöke,
tegnap délután négy órakor **Degenfeld** Jó-
zsef gróf egyházkerületi főgondnok és **Futó**
Zoltán egyházmegyei főjegyző kíséretében
Debrecenből Szegedre érkezett. Az állomá-
son fogadására megjelentek: **Bereczk** Sán-
dor lelkész, **Miskolczy** Gyula pénztáros
gondnok, **Veres** Károly, **Somlyódy** István,
Dombrádi Nagy Gyula, **Polgár** Péter, **Ko-**
vács József dr., **Szél** Gyula dr., **Kiss** La-
jos, **Árky** Lajos és **Zimonyi** István egyház-

tanácsi tagok. Mílön a vonat berobogott,
Bereczk Sándor üdvözölte a körútjában
Szegedet érintő egyházfeljedelmet s felkérte
hogy fogadja bent a paróchián a presbyté-
rium tisztelgését. A püspök szívesen vette
a meghívást és megköszönte a fogadtatást.
Hazaszeretettől és mély vallásosságtól át-
hatott szép válaszában kifejtette, hogy Sze-
gednek igen nagy szerepe van a nemzeti-
ségek magyarosítása körül. Ezután henn a
paróchián tovább folyt az ünnepség. A pres-
bitérium nevében itt is **Bereczk** lelkész üd-
vözölte a püspököt, aki megtekintette a
templomot s az iskolát, hol a gyermekekhez
több kérdést intézett s őket igaz keresz-
tyéni és hazafias életre buzdította. A lel-
készlakban töltött rövid idő is megmutatta
hogy egy az új püspöknek, mint a főgond-
noknak nagyon megtetszett Szeged város.
Az előkelő vendégeket az esti órákban a
presbyterium kikísérte az állomásra s ott
szívélyes bucsut vett tőlük. Eröss püspök
megigérte, hogy közelebb Szegedre jön s itt
hosszabb időt tölt.

— **A király Budapesten.** Fővárosi
tugósítónk táviratozza, hogy a király május
hó negyedikén, hat napi tartózkodásra Bu-
dapestre érkezik.

— **Montenegrói hereg a cárnál.**
Pétervárról táviratozzák: **Duviló** montenegrói
hereg ma kihallgatáson volt a cárnál.

— **Az Istvánffy-tárla' bezárása.** Ist-
vánffy Gyula festőművész, akinek csodásan
finom művészetét mindenki megbámulta
Debreczenben szombaton bezárja a tárlatát
A művész vasárnap reggel kimegy a Hor-
tobágyra, ahol tanulmányokat tesz, az ottani
nagyvendéglőben meghál, majd hétfőn visz-
szajön Debreczenbe, hogy innen Kassára
utazzék, melynek intelligens közönsége már
várja a művész tárlatát. **Istvánffy** Kassán a
Schalk-házban állítja ki a képeit. A mester
Debreczenben igen szép erkölcsi sikert ért el,
de az anyagi siker — sajnos — nagyon
gyöngye volt, mert nem sok kép kelt el, ho-
lott az Istvánffy művészet a legfényesebb
anyagi sikerre is méltó. Itt említjük meg,
hogy a debreceni műpártoló-egyesület el-
nöke, **Bakoss** Tibor tegnap egy kollekiót
vett meg Istvánffytól, melyet az egyesület
kiállításainak keretében ki fognak a tagok
közt sorsolni.

— **Eljegyzés.** **Tóth** Jolánka urleányt,
Debreczen város hölgyvilágának egyik leg-
szeretreméltóbb tagját — amint ma erről
értesülünk — eljegyezte **Szigyvártó** István
máv. gépgyári tisztviselő Budapesten.

— **A képviselőválasztások névjegy-
zéke.** **Kovács** József polgármester, mint a
központi választmány elnöke, értesíti Debre-
cen sz. kir. városnak az országgyűlési kép-
viselőválasztásra jogosult lakosságát, hogy
az összeíró küldöttségek által bemutatott
névsor nyomán a választók 1910. évi ideig-
lenes névjegyzéke a központi választmány
által összeállított, illetőleg kiigazított, s
ezen ideiglenes betűsoros névjegyzék, vala-
mint a kihagyottak névjegyzéke is a város
székházánál — a városi kiadó hivatalában
(földszint 9. számú szoba) — 1909. évi má-
jus hó 5-től 25-ig közszemlére kitétetik, hol
is reggeli 8—12 óráig e névjegyzékek meg-
tekinthetők; délután 2—6 óráig ugyanott le-
is másolhatók. Az 1874. évi XXXIII. t.-c.
rendelkezéshez képest a névjegyzékek ellen
felszólalni, a felszólalásokra pedig észrevételt
tenni lehet. A felszólalások a névjegyzék
közszemlére kitételétől számított 10 nap alatt
vagyis 1909. évi május hó 16. napjáig ad-
hatók be, az ezekre tett észrevételek pedig
1909. évi május 16-ik napjától kezdve —
bezárólag 1909. évi május hó 25. napjáig

fogadtatnak el. Ugy a felszólalások mint a
rájuk vonatkozó észrevételek a központi vá-
lasztmányhoz intézve, a központi választ-
mány elnökéhez írásban adandók be. Egy
beadványba több egyénre vonatkozó felszólá-
lás is foglalható, ellenben az észrevétel
minden egyes beadványhoz külön-külön
adandó be.

— **Csak egy arasznyi földet!** Isme-
retes az az országos aranyu mozgalom, me-
lyet az aradi vesztőhely megváltása érdeké-
ben indítottak meg. Az országos gyűjtést
rendező intéző bizottság most azzal a kére-
lemmel fordult Debreczen város tanácsához,
hogy járuljanak hozzá a gyűjtéshez. A ta-
nács mai ülésén azt határozta a kérelem
ügyében, hogy kiadja a jog és pénzügyi
bizottságnak.

— **A zenekedvelők társaságának
hangversenye.** A „Debreceni Zenekedvelők
Társasága 1909. évi május hó 4-én kedden
este fél 8 órakor az Arany-Bika szálloda
disztermében tartja meg hetedik hangver-
senyét, amelynek műsora a következő: 1.
Mendelssohn: „Szentivánéji álom“. Nyitány.
2. Ária: **Hubay** Lavotta c. operájából. Énekli
Takáts Mihály, a m. kir. Opera művésze.
3. Szendy Árpád: Magyar poémák. a) Tá-
rogató hangzik; b) Derű; c) Dudás; d) Da-
lidó. 1. **Beethoven**: II. **Leonora**-nyitány. 2.
Nagy ária: **Wagner** **Tannhäuser** c. operájá-
ból. Énekli **Takáts** Mihály. 3. **Tschaikowszky**
IV. simfónia (pathétique.) A zeneműveket
előadják és az énekműveket kísérik: **Kerner**
István karnagy vezetésével a budapesti fil-
harmonikusok.

— **A nagyerdei nyári lakások.** A ta-
nács a mai ülésén utasította **Török** Gábor
főerdőmeestert, hogy a nagyerdei nyári laká-
sokba csak azokat a bérlőket engedje be-
költözni akik erre a főügyésztől írásbeli en-
gedélyt kapnak. Az írásbeli engedélyt pedig
a főügyésztől csak azok fogják megkapni,
akik a bérösszegnek egynegyed részét be-
fizették.

— **Csiky Lajos gyásza.** Mély gyász
érte **Csiky** Lajost, a debreczeni református
teológia tudós tanárát. Felesége, született
Erdélyi Róza urasszony ma reggel hosszas
betegség után meghalt. Halálát férjén kívül
két gyermeke gyászolja. A mélyen sujtott
család az urasszony haláláról a következő
gyászjelentést adta ki.

Mély fájdalommal jelentjük szeretett fe-
leségemnek, jó anyáknak **Csiky** Lajosné
szül. Erdélyi Róza asszonynak élete 45 ik,
boldog házassága 10-ik évében, hosszas be-
tegség után f. hó 29-én, reggeli 8 órakor be-
következett elhunytát. Istenben boldogult
halottunk kihült tetemeit Péterfia-utcán 8
szám alatti lakásunkon f. hó 30-án d. u. 4
órákor tartandó rövid gyászszertartás után a
Czepléd-utcai temetőben adjuk át a föld po-
rának. E végtiszességtételre rokonainkat,
barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel
meghívjuk. Debreczen, 1909. évi április hó
29-én. **Csiky** Lajos, mint férje, **Csiky** Anna,
Csiky Béla, mint gyermekei.

— **Véres automobil szerencsét-
lenség.** Könnyen végzetes kimenetelűvé
válható automobil szerencsétlenség tör-
tént tegnap délután Debreczenben. Ugy
5—6 óra között eszeveszett gyorsaság-
gal vágatott a **Hatvan** utcán keresztül a
Némethi József fényképész gépkocsija. A
vigyázatlan soffőr nem vette észre az
uton keresztül haladó **Szebenyei** Mihály
napszámot, aki nehéz zsákteher alatt
nyögött **Nem** csoda tehát, hogy képtelen
volt elmenekülni az automobil elől, a
mely borzasztó sérüléseket ejtett mell-
kasán és lábain. A mentők szállították
be a kórházba. A vigyázatlan soffőr
ellen megindították az eljárást.

1909/1 1-2 old.
Viepesutobol

A színház szubvenciója. Zilahy Gyula szinigazgató kérte a még ki nem adott ötezer korona szubvenciójának kiutalványozását. A tanács úgy határozott a szinügyi bizottság véleménye alapján, hogy kétezer koronát május 15-ig visszatart, három ezer koronát pedig május 1-én kiutal.

A debreceni társulati polgári iskolában a magánvizsgálatok június második felében fognak megtartatni, a vizsgálat engedélyezését kérő folyamodványok tehát május 10-ig adandók be az Igazgatóságnál.

Házasság. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő pár jelentkezett házassági kihirdetés végett: Kovács István—Grünbaum Arankával.

Elfogott tolvajnok. Turai Farkas és Gondy Károlyné a rendőrségen nemrégiben feljelentést tettek, hogy cselédjeik meglopták őket és megszöktek azután. Az ugyanegy időben elkövetett lopás és szökés között szoros kapcsolat van. Turai cselédje Safner Katalin, Gondy Károlyné-é pedig Kozári Anna. Mindkettő többszörösen büntetett tolvajnok. A megindított nyomozat szerint a tolvaj cselédek Nagyváradra mentek. Ott azonban nem voltak felfalálhatók. A budapesti rendőrség is nyomozta a két tolvajnót s letartóztatta. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek, mely a további eljárást folytatja.

A nap halottai. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kocsis Gyula ref. 2 hónapos, Csiky Lajosné ref. 45 éves, Belényesi Lajos ref. 15 napos, Nagy Géza ref. 4 hónapos, Tóth Ferenc ref. 4 hónapos, Ferge Péterné ref. 24 éves, Békési József ref. utkaparó 55 éves.

Összeesett az utcán. Ma délben nagy riadalmat keltett a Csapó-utcán egy szerencsétlen ember esése. Nagy József nap számon csendesen ballagott az utcán, amikor hirtelen elvágódott a járdán és göresösen rángatózni kezdett. Az előhívott mentők epileptikus rohamokat konstataáltak s Nagy Józsefet a kórházba szállították.

A vásártéri Uránusz-színház megnyitása. Fényes ünnepek keretében szombaton, május hó elsején este nyílik meg az Uránusz-színház vásártéri helyisége. E megnyitó előadásokat kedves emlékezetűvé akarja tenni az Uránusz igazgatósága s éppen ezért az alábbi nagy meglepetéseket tartogatja a közönség részére: Ünnepi, művészi új műsor kerül bemutatásra másfélórás előadásokon rendez helyárok mellett. A páholy, zártszék, első, második, harmadik hely közönsége között nagy értékű ajándékok kerülnek kiosztásra, úgy, hogy minden hely egy-egy látogatója, minden előadáson remekszép ajándékot fog kapni. Ezen ajándék nagy értékéről bárki meggyőződhetik ma és holnap, mert az ajándéktárgyak a Pia z-utcai Nizzai virágcsarnok kirakatában közszemlére lesznek kitéve. A szombati megnyitó előadásokat elsőrendű cigányzene fogja kísérni.

Felösmert notórius csavargó. Már régóta kitiltották Debreczen város területéről Mikovszky István rovozt multu, notórius alakot, akivel már számtalanszor gyűlt meg a rendőrség baja. Tegnapi azonban a Deák Ferenc utcán véletlenül felösmerte egy rendőr. A jeles alakot azonnal bezáratott a központra, ahol letartóztatásba helyezték.

Gyermek-ünnepély. A jótékony Nőegylet által május 16-ikán rendezendő Gyermek-ünnepélyre a sport téren levő tribün páholyok és számozott ülőhelyek Molnár Ferenc ur Pia z-utcai üzletében kaphatók. Páholy 4 személyre 4 korona, ülőhely 1 korona. A versenyekben résztvenni óhajító gyermekek kéretnek azt Fráter Erzébet r. b. elnöknél Kossuth utca 36. május 5 ikéig bejelenteni, akár levélben, akár személyesen.

A zilahi pénzhamisítás. Lupó Demeter és társai ugyancsak elárasztották Zilahot és környékét hamispénzzel. Ma reggel Körmöcbányáról a pénzverő hivatal küldött be egy elkobozott hamis 5 koronást, a melyet a szilágyosmlyói postán Brüder Hermannétól szedtek el. A hamis 5 koronás nagysága megfelel a valódinak, de a sulya roppant eltér a jó érmétől. A külső kiállítása is roppant primitív. Brüderné a pénzre vonatkozólag azt adta elő, hogy vásáron árult s ekkor mintegy 500 korona ezüst pénzt vett be. Így nem vette észre, hogy hamis 5 koronás is van közte. Az ügyet egyesítették a Lupó-féle pénzhamisítás aktaíval.

Szolga kerestetik. Tisztességes jómegjelenésű megbízható fiatalember szolgának felvétetik az Uránus-színházban.

Irodának nagyon megfelelő utcai szoba, nagy előszobával a Pia z utczán kiadó cím a kiadóba.

Költőzködőknek villanyesegő berendezéseket, javításokat és évi karbantartását, valamint villanvesillárok átszerelését a legutányosabban eszköz'i Földes Sándor elektrotechnikai vállalata Pia z-u. 26. Nagytrafik udvar. Telefon 210.

Kugler (Gerbeaud) czukorkák főraktára Kontrek Gézánál.

A Néptakarékpénztár m. sz. helviségét a mai napon Pia z-utca 75. szám alá helyezte át.

Törvénykezés.

Ítélet a Biedermann-csődben.

A debreceni törvényszék büntető tanácsa három napi tárgyalás után ma hozta meg ítéletét a Biedermann-féle csőd ügyében. A pernek roppant nagy volt az anyaga és igen sok tanut hallgatnak ki. Ma került a sor a perbeszédre.

Több Mihály dr. ügyész, a vád képviselője, a bizonyítási eljárás után a csalárd bukás és csalás ügyében elejtette a vádat Biedermann ellen, csupán vétkes bukás címen tartotta fenn. A vádbeszéd után Freund Jenő dr. ügyvéd tartotta meg nagyszabásu, érvekben gazdag és magas színvonalu védőbeszédét, mely után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

A tanács elnöke kis idő múlva kihirdette az ítéletet, mely szerint vétkes bukás vétségében bünsnek mondták ki Biedermann, kit a 92. § alkalmazásával száz korona pénzbüntetésre ítélték.

Az ítélet, melyben az ügyész és vádlott is megnyugodtak jögerős.

Háromszáz vádlott a Fidibusz miatt.

Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Érdekes bűnügyet tárgyal holnap Bezeredy Bertalan járásbíró. A királyi ügyészség a „Fidibusz” című élelap illusztrációinak terjesztése miatt szemérem ellen elkövetett vétség címen vádat emelt háromszáz trafikos ellen. A háromszáz vádlott, akiket Gál Jenő dr. fog védeni, holnap valamennyien megjelennek a bíróság előtt. Érdekes, hogy az ügyészség a rajzolóművészek ellen, akik ebben az ügyben mint szakértők szerepelnek, a kifogásolt képek miatt nem emelt vádat.

Közgazdaság. Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest. 1909. április 29

Készáru változatlan.	
1909. októberi buza	11.85—86
1908. májusi buza	13.96—41
1909. áprilisi buza	14.40—41
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	9.36—37
1909. áprilisi rozs	9.70—71
októberi zab	7.79—80
1908. májusi zab	—
1909. áprilisi zab	8.85—86
1900. májusi tengeri	7.53—54

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

Irta: Vértesi Arnold.

(37)

A fák rügyei még alig bujtak ki, a fű zöld volt, de a galvák jóformán kopaszok, csak egy két korábban hajló fán voltak már apró világoszöld levélkék. A kikelet szépségében gyönyörködni még nem igen lehetett; de fát, zöld bokrot és éledő természet mind közönyös szemmel nézte Eszter, ő csak szülői sirját látogatta, kik ott feküdtek, domboru hant alatt, a kert végében.

Gyakran találta ott Pali anyját térdelve s szelid szeméit mereven függesztve a távolba. A februári, márcziusi hűs szél átjárta egész testét; Eszter maga nem is látszott azt észrevenni, mintha nem is hatna rá a külső levegő.

Pali nem zavarja anyját. Csak ha nagyon hideg volt, ment hozzá, s egy meleg csapju kendőt borítva nyaka körül, megfogta kezét.

— Menjünk be, édes anyám.

Eszter olyankor engedelmeskedett a gyermeknek s hagyta magát vezetni.

Csendes, nyugodt hangon felelt férjének levelére, panaszkodással nem terhelte még most sem. Miután a levélre nem érkezett férjéttől válasz nem írt többet.

De Csongrády Gyuri nem bírta elviselni szívén, hogy lássa a jó Esztert napról-napra hervadni s ámbár haragudott Árminra, hogy másfél hónap óta nem válaszolt levelére, mégis rászánta magát, hogy újra ír neki. Hiszen a dolgot nem lehet így hagyni.

Levelének azán lett is annyi eredménye, hogy legalább választolt rá Fehér Ármint. Ismét csak a régi nóta, a régi kifogások. Nem jöhet haza, mert az oláhországi jószágot nem hagyhatja abba s nincs itt egy hű és okos embere, a kire bízhatná. Mibelyt elvégezte dolgait s annyira rendbe szedte mindent, hogy eltávozzhat, sietni fog haza. Hogy mikor lesz ez lehetséges, nem tudja, hanem reméli, hogy nemsokára. Addig várjanak türelmesen s ne keserítsék meg az ő életét panaszokkal.

— Mintha nem ő keserítene meg a mi életünket! — szolt Csongrády Gyuri bosszusan.

Hanem jó becsületes optimista lévén, sem a bosszúság, sem a busulás ki nem fogott rajta s állandóan le nem telepedett szívében. Majd eligazítunk mindent, gondolta magában, majd megunja Ármint az oláhokat, majd haza jő s azzal vége busulásnak.

Nem szokta meg a csendes kis faluban a rettenetes eseményeket; életében nem történt vele semmi rendkívüli s fogalma sem volt a rendkívüli dolgokról, melyeket csak regényekből ismert. A békés akáczfák alatt csendes nyugodt lelkiismerettel olvasta a modern regények borzasztóságait, a tört szivek, öngyilkosságok és gyilkosságok történetét.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy **lértli szabó üzletemet** Kossuth utca 8. szám alól **Batthyányi-utca 4. szám alá** helyeztem. Kérve szives pártfogat, vagyok kiváló tisztelettel **Zöld József férfi szabó.**

Ez volt rendes foglalkozása. Hanem soha ezse ágában sem volt, hogy mindzen retteneteségek máshol is megtörténhetnek, mint a papírosan. Az ő szívének története igen egyszerű volt. Szerelmes volt, tizenöt év óta folyvást ködögő szerelmes, a nélkül azonban, hogy ez kedjét valami nagyon megháborított volna. Azért csak oly nyugalmasan olvasta most is rozregényét, melyeket a szomszéd város kölesöké yvtárából hozatott, mint tizenöt év előtt.

(Folytatjuk.)

1909. Tavaszi árak:

- 1 mtr. 120 cm. Pepita szövet . . . 40 kr.
- 1 m. 120 cm. Mode Raye szövet 65 és 70 kr.
- 1 mtr. 120 cm. Mélé szövet . . . 70 kr.
- 1 mtr. Borduros kreton 24, 27 és 33 kr.
- 1 m. Borduros mosó de ain 33, 34 és 28 kr.
- Francia gyapju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
- Jómosó Cosmanosi kartonok . . . . .
- Batiztok, angol zephirek . . . . .
- Ruha vásznak, kreppek . . . . .
- Keztyük, harisnyák . . . . .

divat napernyők.
Szépe Lajosnál

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindentéle szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
Készítő helye s főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
Debreczen,
Főplacz 31, a városházzal szemben.

Költözőkódok figyelmébe!

Villanycsengők, telefonok, villámhárítók berendezését, javítását, évi jókarbantartását, úgy helyben, mint vidéken, legjobb anyaggal jótállás mellett olcsón eszközöl

Földvári L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat

Kossuth-utca I. sz.
Telefon 168. szám.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek

Női divatkelemben, Voile Delaine selyem szövetek, ruha vásznakban.

Oriási választék

napernyőkben.

Eladó.

Egy 25.000 lakossal bíró városban egy

villanyszínház

saját villanyteleppel, teljes berendezéssel esetleg épületekkel, 600 négyszögöl területtel jutányos áron eladó.

Fővebb felv. lágosítás nyerhető a lap kiadóhivatalában.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró.

Védjegy.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó szir nentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 1 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Egyedül készítők

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszaru” gyógyszerház

Telefon 496.

Telefon 496.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piac-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Legbiztosabb szőpítőszert a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Leghíresebb szer szepítő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztáltsátságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás áruvegy.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerház.

Telefon sz. 496.

Telefon sz. 496.

Szakképzett irodai munkások:
mértékletes könyvvezetők, gyorsírókat, gyönyörű írásu lev. lezőket, gyors számolókat lelkiismeretes kiképzés, előkelő cégeknek ajánl

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli szaktanfolyama felöltök számára. Kezdeté május 3. Bírálás naponta 10—12-ig (József kir. hg. utca 42. sz. udvarkerti lakás.) Tandij 60 korona,

869.—1909. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A derecskei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szép Sámuel ügyvéd derecskei lakos végrehajtónak Szabó Károly tépei lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében 120 kor. tőke, annak 1904. évi szeptember hó 3. napjától járó 8% kamatai, 48 kor. 40 fill. már megállapított végrehajtási és az árverés kéréséért jelenleg 16 kor. 30 fillérben megállapított valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbírósa területén levő, a tépei 299. sz. betétben 290. és 291. hrsz. a. felvett házasp. btelekkel azzal, hogy a Szabó Mihály és neje Asztalos Sára javára bekebelezett szolgálmi jog az árverés által nem érintetik, épségen marad, 926 kor.-ban megállapított kikiáltási áron a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1909. évi május hó 6. napjának d. e. 9 óráját Tepe községhezához kiúzte.

Kikiáltási ár a becsár, 926 kor. azonban az árverésre kitétt ingatlan a kikiáltási ár 2/3 (ketharmad) részén alul eladatni nem fog. A bánatpénz az ingatlanok 10%-a, vagyis 92 kor 60 fill. összeg.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósa, mint tkvi hatóságnal, úgy Tepe község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. Járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Derecske, 1909. február 21. napján.

Jákó, kir. járásbíró.

Eladó

egy 4 lóerejű jókarban levő

légszeszmotor

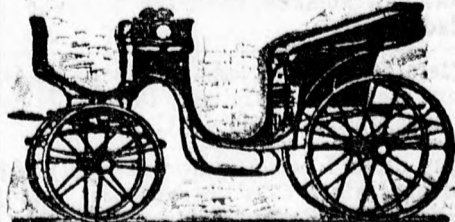
Megtekinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Fábián László

kecsalgyára

DEBRECZEN, Hatvan-utca 61. szám.

Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsot. Régi kocsikat újakra becserél. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1903/1 1-2 old.
Viepesutoból

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozódnál tessék a választéket csatolni.

Kereseték nő vagy férfi, aki délutáni órákban polg. isk. tantergyakat taníthatja. Holzman Hatvan u. 5.

Egy elegánsan bútorozott utcai szoba azonnal kiadó Egyháztér 13.

Ha nincs pénz és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkiné saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel: Kaiser Salamon.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhák! Igen tisztességes árban vesz Rósenberg Beni Bádogos-utca 4. szám.

CZIGARETTAZÓK!

100 db hüvely nikotin mentes:

Kip. kop	08	Riz	14
Tiszti	10	Parafis	14
Déli háh	12	Arany	20
Kolibri	Különlegesség 16 kr.		

Kapható HARMATHY szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debrecen füvészkert u. 14.

40 hektoliter ujléai Rizsing bor van eladó Molnár Mihály Ujléta

Költöztetések alkalmával elő forduló villamos csengők áthelyezését valamint újonul való berendezését elvállalom otthon és pontosan Geller Hatvan-u. 8.

Kiadó 3 szoba, előszoba május 1-re Bethlen utca 25.

Egy utcái csirosan bútorozott szoba előszobával a Piacz utcán kiadó Czím a kiadóba

Fekete márvány, tükrös trimót keresek czím a kiadóba.

Üzleti könyvek csakis Hoffmann és Kronovitz-nál Piacz-utca 49. kaphatók olcsó árban.

Hordók és üres bádog szelenczek eladó a kiadóhivatalban.

Agancs-csillár. Megbámulásra méltóan szép azon szarvas és özagancsokból összeállított igen diszes csillár, melyet Kua Jozsef Széchenyi-utcai mükoszörüs készített. Amatőrök nezzek meg az üzletben, mert eladó.

Kopirprés megvételre kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.

Ketszobás lakás kiadó Péterfia 11. szám. Használt ablakok, épüleifák és vaskonyha eladó.

Pliszerozás, gouwerirozás, mindennemű lera kott szoknyák készülnek Iklódy Jánosné gouwerirozó intézetében Csapó-u. 63.

Hatvan utca 7. szám alatti üzlethelyiségem azonnal kiadó és a berendezés jutányos árban eladó Pollák Zsigmond.

Házmester gyermekeknek május hó 1-re kerestetik. Vár utca 2.

Kiadó Honvéd-u. 26 számú háznál 3 szobás utcai lakás.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezeletét a minden e szakba vágó legkompetentebb munkát egy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, izzólámpák, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Különsön izzólámpák havi 3 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

MEGLEPŐ, SZINTE CSODALATOS GYÖGYEREDMÉNYEK

PAPTAMASI LITHIUM-GYÖGYVIZ

gyomor-, vese-, hólyag- és bélbántalmaknál, valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Kapható Kotschek Géza főzer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon. Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószerek. Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporcok és Fluidok nagy raktára, ugyesintén nagy választék mindenféle gummiárkban, sörvítőkből, valamint lönyképezéshez szükséges vegyszerekben.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Sok pénzt takaríthat meg mindenki

aki a tavaszi és nyári kosztum pongyola blouze kéime, hozzávaló belés áru, csipe selyem tréssé, sujtás és minde más diszekben szükségletét nálunk szerzi be.

1 Óriási választékban van raktáron!

120 cm. Gyönyörű ruha kélmék	59 kr.-tól
120 " " Blouze pongyola	49 " "
120 " Remek angol koszt k. lme	1.25 " "
120 " Lüszték minden színben	55 " "
140 " Coszüm kéime	150 " "
140 " D.v. angol lüsz erek	2.- " "

Blouze, pongyola és ruha selymek.

M ssaline 1.10, Taft 1.25, Lusien 78, Pongies 75, Duchesse 75 kr. Remek szép angol ruha vásznak minden színben 66 kr.-tól óriási választék, Zephirek, Delainok, jó mosó kretonokban. Remek Antuka és más szines és fekete ernyökben. Fegyhazi gyermek harisnyák, elegáns női harisnyák, himzett ajouros és sima flór nagy választékban.

Saját készítésű paplanok. Tömérdek maradék féláron.

Málnár V. J. és Társa fiókja Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Leghíresebb angol és német gyártmányú **kerékpárok** mindenféle kerékpár-alkatrészek

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári áron kaphatók.

Külön nagy javító műhely

kerékpárok és varrógépek részére.

Legszolidabb kiszolgálás.

GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára — ezelőtt Schweltzer Testvérek Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Tavaszi idényre
Férfi-, fiu- és gyermek ruhák
óriási választékban megérkeztek.
Kérjük kirakatainkat megtekinteni.
Grünfeld Adolf és Társa
DEBRECZEN,
Kistemplom mellett, (sarek bolt.)